

buitenkans
KINDEROPVANG

Pedagogisch Beleid

Inhoudsopgave

- Inleiding
- 1. Pedagogische visie en uitgangspunten
  - 1.1 Visie – kindbeeld
  - 1.2 Uitgangspunten
  - 1.3 Duurzaamheid
  - 1.4 Uitwerking in pedagogische doelen
    - 1.4.1 Emotionele veiligheid
    - 1.4.2 Persoonlijke competenties
    - 1.4.3 Sociale competenties
    - 1.4.4 Overdracht van normen en waarden
  - 1.5 Bijzonderheden en opvallend gedrag
- 2. Werkwijze, omvang en opbouw
  - 2.1 Dagindeling
  - 2.2 Omvang en opbouw van de groepen
  - 2.3 Het verlaten van de vaste groep
  - 2.4 Het wennen
  - 2.5 Extra dagen
- 3. Personeel
  - 3.1 Pedagogisch medewerkers
    - 3.1.1 Beroepskracht-kind ratio en afwijkingen
  - 3.2 Overige ondersteuning
  - 3.3 Vier ogen principe
  - 3.4 Interactievaardigheden
- 4. Veiligheid en Gezondheid
  - 4.1 Calamiteiten
- 5. Oudercontacten
  - 5.1 Oudercommissie
  - 5.2 Klachtenprocedure
- Tot slot

Inleiding

Dat Buitenkans Kinderopvang tot stand is gekomen, is zeker een buitenkans. Geïntegreerd in het Stadslandbouwproject NoordOogst, in een voormalig schoolgebouw voor asielzoekende kinderen, zit vanaf september 2014 een duurzame en kleinschalige kinderopvang. De opvang zit midden in het groen, omringd door moestuinen, dieren en andere vormen van landbouw en voedselproductie op kleine en ambachtelijke schaal. Er wordt dagelijks gebruik gemaakt van het stadslandbouw terrein als onze achtertuin.

Met vele pedagogische inspiratiebronnen werken wij bij Buitenkans Kinderopvang op een manier waardoor kinderen gezien worden en serieus worden genomen.

In dit pedagogisch beleidsplan kunt u lezen hoe onze pedagogische visie en werkwijz eruit ziet. Ook zijn een aantal wettelijke kaders omschreven. Het pedagogisch beleidsplan is in overleg met de pedagogisch medewerkers vormgegeven en wordt tweejaarlijks geëvalueerd, aangepast en tevens goedgekeurd door de oudercommissie.

1. Pedagogische visie en uitgangspunten

Pedagogiek is de wetenschap over de ontwikkeling van kind tot volwassen. De wetenschap over opvoeding en ontwikkelingsfasen. Het resultaat daarvan is theorieën over hoe kinderen zijn en hoe zij de ontwikkeling tot volwassene maken en wat de rol daarin is voor de opvoeders.

Buitenkans Kinderopvang zijn wel geïnspireerde door verschillende pedagogen, maar wij werken niet volgens een specifiek pedagogische stroming of methode.

1.1 Visie – Kindbeeld

Een pedagogische visie zegt iets over hoe wij kinderen zien; ons kindbeeld. Het beeld van hoe kinderen gezien worden in de samenleving is afhankelijk van cultuur, tijdgeest, wetenschap en vele andere factoren.

De vele pedagogische stromingen zeggen allemaal iets over het kindbeeld. Buitenkans Kinderopvang formuleert haar kindbeeld op de volgende wijze:

Wij zien kinderen als geboren met vele mogelijkheden. Kinderen zijn krachtig en creatief en hebben een grote drang om te ontdekken en ontwikkelen. Kinderen worden dus niet "leeg" geboren en hoeven niet door de volwassenen gevuld te worden met vaardigheden. Kinderen voelen, weten en kunnen al veel van binnen en vanzelf.

Kinderen zijn uit zich zelf zeer sociale wezens die veel vertrouwen hebben in de wereld en in wat er om hen heen gebeurt. Dit maakt dat kinderen met een grote mate van vanzelfsprekendheid de omgeving waarnemen en dat zij op vele manieren communiceren met anderen, om hen heen. Kinderen ontwikkelen zich ook door de omgeving in te nemen, te volgen en na te doen.

De kinderen bevinden zich in verschillende contexten; zij verschillen in leeftijd, cultuur, achtergrond, persoonlijkheid en komen uit verschillende gezinnen. Dit maakt ieder kind uniek, maar van nature volgen kinderen dezelfde fasen van ontwikkeling. Door waar te nemen wanneer kinderen in deze fasen zijn en daarop in te spelen wordt bij Kinderopvang Buitenkans de omgeving optimaal gemaakt voor de kinderen om deze ontwikkeling door te lopen.

Wij hoeven de kinderen niet te vormen, maar laten hen zien hoe de wereld in elkaar zit. We dragen veiligheid en vertrouwen over, zodat ieder kind zich optimaal ontwikkelt en met grote bewondering de wereld om zich heen beschouwd.

Buitenkans Kinderopvang is onderdeel van een Stadslandbouwproject. Dit maakt dat wij duurzame en groene kinderopvang op de kaart willen zetten, wij zijn graag een voorbeeld voor anderen. De kinderen van Buitenkans Kinderopvang worden midden in de natuur en dichtbij onze voedselketen opgevangen. Door de aansluiting met het Stadslandbouwproject voelen de kinderen van Buitenkans zich vrij en veilig in de natuur en weten zij de duurzame voedselketen te waarderen.

Wij geven kinderen de kans om te groeien midden in het groen.

1.2 Uitgangspunten

Het werk met de kinderen bij Buitenkans Kinderopvang wordt gekenmerkt door bovenstaande visie. De pedagogisch medewerkers en overige medewerkers bij Buitenkans onderschrijven deze visie en hebben samen uitgangspunten gevormd om een omgeving te creëren waarin kinderen zich optimaal ontwikkelen, naast de fysieke opvang en verzorging die vanzelfsprekend geboden wordt.

De ontwikkeling die alle kinderen meemaken ongeacht context is dat zij voortdurend groeien en bouwen aan de eigen identiteit. Dit doen kinderen zoals boven omschreven, in een constante wisselwerking met de omgeving; de wereld om hen heen. Alles wat bijdraagt aan de positieve ontwikkeling en groei van kinderen omschrijven wij als pedagogische waarde.

Kinderen onderling

Kinderen vormen onderling een gehechte gemeenschap, die elkaar herkennen en beïnvloeden. De dynamiek in een groep kinderen is dus van grote pedagogische waarde. De onderlinge overeenkomsten en verschillen vormen belangrijke bouwstenen voor de ontwikkeling op alle gebieden. Bij Buitenkans kennen wij de interactie tussen de kinderen altijd een pedagogische waarde toe. Hierdoor is de interactie tussen kinderen op zich zelf al een waardevolle bijdrage in ons werk, zonder dat deze interactie per se gestuurd of begeleidt hoeft te worden door een pedagogisch medewerker. In de praktijk betekent dit dat de pedagogisch medewerkers zo vaak mogelijk de interactie tussen kinderen observeren, maar dat ze niet onnodig ingrijpen, zodat deze interactie niet verstoord raakt.

De ruimte

De wereld om de kinderen heen vormt de kaders waarbinnen kinderen hun waarnemingen maken. De fysieke ruimte waar de kinderen in verblijven en de mogelijkheden die hen geboden wordt binnen die ruimte vormt dus een zeer belangrijk pedagogisch uitgangspunt. Ook is het belangrijk dat kinderen zich vrij kunnen bewegen binnen de geboden ruimte. Bij Buitenkans bieden wij verschillende ruimtes aan voor verschillende doeleinden, zowel binnen als buiten en herkennen wij de pedagogische waarde van deze ruimtes. Wat bij ons binnen kan, kan vaak ook buiten en deze kans benutten wij graag elke dag.

De begeleiders

De pedagogisch medewerkers zijn begeleiders van de kinderen in de ontwikkeling die zij meemaken. Zij vangen de kinderen op en verzorgen ze uiteraard, maar de kracht van de medewerkers ligt in het luisteren en kijken naar de kinderen, die zelf bezig zijn met groeien en leren. De medewerkers zien en horen ieder kind en ook de communicatie en interactie onder de kinderen. Indien nodig begeleiden zij de interactie, zodat hij optimaal kan verlopen ten behoeve van de ontwikkeling van de kinderen. Ook begeleiden de

medewerkers de kinderen in de verschillende ruimtes, zodat deze ook optimaal benut kan worden.

Activiteiten

Omdat kinderen van nature rijke wezens zijn, hoeven activiteiten op de opvang niet bedacht en gevormd te worden door de medewerkers. Door te luisteren en kijken naar de verschillende individuen en groepen, wordt er ingespeeld op de wereld van de kinderen. Gedurende de dag zijn hier verschillende momenten geschikt voor. Tijdens een kringgesprek of tijdens het eten, of bij het buiten spelen zien en horen de pedagogisch medewerkers wat er leeft onder de kinderen en spelen zij erop in. Soms door een activiteit voor te stellen en soms door materialen aan te bieden, zodat de kinderen er zelf mee verder kunnen. Een voorbeeld hiervan is wanneer er veel kinderen geïnteresseerd zijn in dinosaurussen – de pedagogisch medewerkers dino's uit de kast pakken en daar zeer uiteenlopende activiteiten omheen weten te initiëren; dino's opgraven uit de zandbak, koekjes bakken met dino voetafdrukken erin, dino boeken voorlezen, dino's tekenen of bouwen van klei, karton etc. Soms kunnen soortgelijke thema's over de leeftijdsgrenzen bestaan omdat kinderen door elkaar geïnspireerd raken.

De medewerkers bieden de kaders aan en betrekken de kinderen er actief bij. Omdat kinderen zich op vele verschillende manieren uitdrukken wordt veel stilgestaan bij activiteiten die deze verschillende vormen van communicatie bevorderen: verhalen vertellen, zingen, muziek maken, dansen, kleien, verven, bouwen, tekenen etc. De pedagogisch medewerkers zijn er ook om de thema's vast te houden en steeds opnieuw aan te bieden bij de kinderen, zodat een thema verdiept kan worden en terug kan komen na verloop van tijd. De kinderen kunnen er dan nog steeds door geboeid en geprikkeld worden. De ruimte waarin dit gebeurt kan zowel binnen als buiten zijn.

De buitenruimte biedt ook vaak natuurlijke kaders aan voor activiteiten, zoals de jaargetijden of iets wat de kinderen tegenkomen of meemaken in de natuur. Een voorbeeld hiervan is dat de kinderen al lang een kastanjeboom in de gaten houden. Wanneer de kastanjes van de boom zijn gevallen, merken de kinderen dat op. We rapen de kastanjes op en verzinnen hier meerdere soorten creatieve activiteiten omheen.

Ook de binnenruimte kan aanleidingen bieden voor activiteiten; als voorbeeld pakt de pedagogisch medewerkers de "gereedschapskist" uit de speelgoedkast wanneer er onderhoud gepleegd wordt aan het gebouw, zodat de kinderen "mee kunnen helpen", of zelfstandig iets kunnen bouwen of repareren. Ook worden vaak huisjes gebouwd van kartonnen dozen op dagen dat bestellingen bezorgd worden. De kinderen raken geïnspireerd door de materialen die voorhanden zijn en verzinnen zelf een spel of activiteit die daarbij past.

De kinderen worden ook betrokken bij de dagelijkse gang van zaken, zoals de verzorging, schoonmaken, afwassen, wassen, klussen en koken. Zelfs hele kleine kinderen krijgen door mee te werken aan de taken in omgeving een gevoel van eigenwaarde, waardoor ze groeien. De taken die aangeboden worden, zijn uiteraard afgestemd op de fase van ontwikkeling waar kinderen zich in bevinden.

Speelmaterialen

Bij Buitenkans Kinderopvang wordt gebruik gemaakt van duurzame speelmaterialen. Veel speel materiaal is van hout of stof gemaakt, omdat dit natuurlijke, levende en duurzame materialen zijn. De gekozen speelmaterialen stimuleren de ontwikkeling van kinderen en de interactie onderling en is afgestemd op de leeftijden van de kinderen. De materialen die gebruikt worden voor creatieve activiteiten zijn veelal van gerecycleerde materialen. Er wordt weinig gebruik gemaakt van technische media en van plastic. Wij maken dagelijks gebruik van de natuur en de omgeving als speel materiaal, de natuur weet de

nieuwsgierigheid van kinderen constant te prikkelen, waardoor het ook uitstekend en steeds wisselend materiaal biedt om te spelen.

Het speelgoedbeleid is onderdeel van ons kwaliteitshandboek en ter inzage op de website en op kantoor.

1.3 Duurzaamheid

Buitenkans Kinderopvang is in vele aspecten een duurzame opvang. Dit heeft ook consequenties voor het werk met de kinderen. In de pedagogische aanpak wordt altijd rekening gehouden met de volgende duurzame principes:

- Wij maken keuzes uit respect voor natuur, milieu, maatschappij en toekomstige generaties.
- Bij aanschaf van producten kiezen wij voor duurzame kwaliteit en/of gebruikte alternatieven.
- Het belang van natuurbeleving en natuureducatie voor de ontwikkeling van het jonge kind staat bij ons voorop.
- Activiteiten dragen bij aan het ecologische bewustzijn van kinderen, ouders en medewerkers.

De hele bedrijfsvoering van Buitenkans Kinderopvang is duurzaam. Ons beleid duurzaamheid gaat hier verder op in en is te vinden op de website en op kantoor.

1.4 Uitwerking in pedagogische doelen

De Wet Kinderopvang omschrijft de in Nederland wettelijke verplichtingen op het gebied van pedagogiek binnen de kinderopvang. Als fundament hiervoor wordt in de wet de vier pedagogische basisdoelen van professor J.M.A. Riksen-Walraven gehanteerd: emotionele veiligheid, persoonlijke competenties, sociale competenties en de overdracht van waarden en normen. Deze vier basisdoelen worden hieronder uitgewerkt om aan te geven aan hoe ons werk aan deze doelen voldoet.

1.4.1 Emotionele veiligheid

Het beleven van emotionele veiligheid is een basisvoorwaarde voor ieder kind om goed te kunnen functioneren en zich goed te ontwikkelen. Om emotionele veiligheid te ervaren, moet een vertrouwensband ontstaan tussen de opvang en het kind. Kinderen richten zich van nature tot volwassene om hen heen voor een veilige basis. De medewerkers van Buitenkans Kinderopvang zijn zich hiervan bewust en doen grote moeite om dit vertrouwensband te leggen met ieder kind. De mate van vertrouwen, verschilt per kind en medewerker en is een kwestie van groei. De wienperiode is voor kinderen en ouders een belangrijke periode waarin het kind de opvang als veilige plek leert te ervaren. Gedurende deze periode wordt het kind extra nauwlettend gezien en gehoord, zodat medewerkers in kunnen spelen op de behoeftes van het kind. Het wederzijds vertrouwen kan groeien, wanneer men elkaar goed begrijpt.

Voor de meeste kinderen is een gestructureerde omgeving van groot belang voor de emotionele veiligheid. Kinderen hebben duidelijke kaders nodig waarin zij zich vrij mogen bewegen. Deze kaders worden voor kleine baby's het best aangegeven door ritme en regelmaat, voor peuters bovendien door regels en afspraken en voor grote kinderen op een mooie manier door een beroep om hen te doen om verantwoordelijkheid voor deze structuren op zich te nemen (zelf regels maken en bewaken).

Buitenkans Kinderopvang biedt een vaste dagstructuur voor alle leeftijden. De ruimtes zijn ingericht om rust en regelmaat te bevorderen en alle kinderen hebben een vaste groepsruimte en vaste medewerkers. De emotionele veiligheid wordt ook bevorderd door dat alle kinderen bekend zijn met alle medewerkers, de kleinschaligheid van de opvang maakt dat het een tweede thuis wordt voor de kinderen.

De primaire taak van de pedagogisch medewerkers om de kinderen te zien en horen, maakt dat ouders vertrouwen krijgen in de opvang. Ouders kunnen snel beleven en aanvoelen dat hun kinderen gezien worden en dat de pedagogisch medewerker het belang van het kind dient. Het vertrouwen van de ouders, is een voorwaarde voor kinderen en medewerkers om onderlinge vertrouwen te ontwikkelen.

Een ander zeer belangrijk aspect van de emotionele veiligheid is de omgang met leeftijdsgenoten. Omdat kinderen elkaar instinctief vertrouwen is de kindrijke omgeving vaak bevorderend voor het vertrouwen in de opvang. Wanneer kinderen moeite hebben met de groep wordt er veel energie in gestoken om uit te vinden wat de reden daarvoor is. Vaak nemen kinderen elkaar in bescherming, troosten elkaar en doen hun best om een ander op haar gemak te stellen op verschillende manieren. In de wenperiode is het leren kennen van leeftijdsgenoten dus van extra groot belang. De medewerkers ondersteunen de nieuwe kinderen hierbij op verschillende manieren, bijvoorbeeld door de namen van de kinderen steeds te herhalen of door een ander kind het nieuwe kind ergens mee te laten helpen.

Het buiten zijn bij Kinderopvang Buitenkans zorgt ook voor emotionele evenwicht, doordat het vrij spelen en ontdekken van de natuur bijdraagt aan het welbevinden van het kind. De naaste omgeving wordt op deze manier vertrouwd en veilig voor de kinderen.

1.4.2 Het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Bij Buitenkans Kinderopvang hebben wij het voorrecht om kinderen te mogen begeleiden in de constante groei die zij meemaken. Wanneer kinderen zelfstandig dingen doen, wordt hun zelfvertrouwen versterkt. Zelfstandigheid bevordert de bewustwording en het gebruik maken van de eigen mogelijkheden. Dat het kind een vaardigheid rijker is levert een bijdrage aan de groei van de eigenwaarde. Kinderen leren door zelf dingen uit te proberen en te bedenken, door te vallen en om weer op te staan, op eigen kracht en ook samen met elkaar.

De rol van de pedagogisch medewerker is om de kinderen te zien in de zoektocht naar de ontwikkeling van de eigen competenties en om kinderen vooral in hun waarde te laten tijdens deze ontdekkingsreis. De pedagogisch medewerker heeft kennis van de verschillende ontwikkelingsfasen en kunnen waarnemen wanneer kinderen hier door heen lopen. Het gaat hier om motorische vaardigheden, zoals bijvoorbeeld leren zitten, staan, lopen, rennen, fietsen, sporten of tekenen, maar ook om andere persoonlijke competenties zoals bijvoorbeeld geluld opbrengen, empathie uitdrukken, samen spelen, nee zeggen, nieuwe dingen durven of verhalen vertellen. Door het kind niet te belemmeren en door situaties te creëren die steeds een stapje verder liggen, wordt het kind uitgedaagd om de eigen kracht te benutten en in zichzelf te vertrouwen. Ook het vertrouwen in anderen groeit, door dat het kind door anderen gezien wordt en zich daardoor begrepen voelt.

Bijvoorbeeld laten wij kleine baby's alleen in uitzonderingsgevallen in een wipstoel zitten. We leggen de kleinste kinderen altijd op hun rug, met interessante voorwerpen eromheen. Zo worden de allerkleinste gestimuleerd om te kijken, bewegen en om de eigen capaciteiten te benutten.

Wanneer kinderen beginnen te kruipen, klimmen en staan zorgt de pedagogisch medewerkers voor een veilige ruimte, waarin deze nieuwe vaardigheden volledig geoefend en gebruikt kunnen worden. Andere kinderen in de groep zien ook de vorderingen en moedigen elkaar aan of helpen elkaar.

Peuters hebben een grote drang tot vrijheid en zelf doen. Ze hebben behoefte aan kaders en regels, waarbinnen zij hun eigen ontwikkeling kunnen maken. Bij Buitenkans Kinderopvang zijn de kaders en regels duidelijk voor de kinderen. De groep kinderen zorgt onderling ervoor dat de regels gevolgd worden, vaak zonder dat de pedagogisch medewerkers corrigerend op hoeven te treden.

De persoonlijke competenties bij de grote kinderen vanaf 4 jaar worden ook enorm gestimuleerd in de groep. De kinderen leren van elkaar en vinden het goedkeuren en de correcties van de groep leeftijdsgenoten zeer belangrijk. De pedagogisch medewerker neemt de groepsdynamiek waar en zorgt ervoor dat alle kinderen ruimte krijgen en erkenning ervaren in de groep.

Kinderen worden dus niet gevuld met vaardigheden, die er anders niet waren gekomen. Wij benutten de groepsdynamiek, binnen- en buitenruimte en de pedagogische begeleiding om de competenties bij ieder kind te laten ontwikkelen op een eigen manier. Ook onze activiteiten versterken de kinderen hierin, door dat kinderen "aan het werk" gezet worden met uitdagende taken, die passen bij de ontwikkelingsfase waarin ze zich bevinden.

De buitenactiviteiten en de daarop gebaseerde creatieve activiteiten bieden beide uitstekende gelegenheden voor kinderen om eigen competenties te ontwikkelen en om daar heel trots op te worden.

1.4.3 Het ontwikkelen van sociale competenties

Bij Buitenkans Kinderopvang zien wij kinderen als van nature sociale wezens, die actief contact zoeken met de wereld om zich heen. Kinderen ontwikkelen deze sociale competentie verder in samenspel met de omgeving waarin zij zich bevinden. De toegevoegde waarde van kinderopvang wordt duidelijk omdat de groepsdynamiek van zeer grote waarde is voor het ontwikkelen van sociale competenties. In de omgeving van de kinderopvang worden kinderen steeds in groepen opgevangen, waardoor zij constant worden geconfronteerd met anderen om zich heen. Dit vormt de kinderen, zij leren en groeien door de aanwezigheid van andere kinderen.

De taak van de pedagogisch medewerker om deze ontwikkeling te bevorderen is zeer bescheiden. De kracht en pedagogische waarde van de groep kinderen en de binnen- en buitenruimte is heel groot. Kinderen corrigeren elkaar, zorgen voor elkaar, leren elkaar spelen en dagen elkaar uit. De ruimte biedt gelegenheid voor het ontwikkelen van sociale vaardigheden op verschillende wijze, er zijn hoeken voor kinderen die rust opzoeken, samen een boek lezen of zichzelf afzonderen van de rest. Kinderen gaan samen op ontdekkingstocht, doen samen klusjes of zorgen samen voor de baby's of poppen. In het kring gesprek worden de sociale competenties geoefend; we wachten op elkaar, luisteren naar elkaar en leren vragen stellen. Samen zingen, dansen of een theaterstuk opvoeren versterken de sociale competenties. De buitenruimte biedt fantastische mogelijkheden tot sociale competenties voor uiteenlopende leeftijden. Samen de moestuin beheren, de kippen verzorgen of mee te doen met projecten op het stadslandbouwproject zorgt voor samenwerking en een sterke band onderling.

1.4.4 De overdracht van normen en waarden

Het besef van waarden en normen begint bij kinderen op een zeer jonge leeftijd. Regels en afspraken vormen kaders waarin kinderen zich vrij mogen voelen en zich kunnen uitdrukken op alle manieren.

Op de opvang gelden soms andere regels dan thuis en ieder kind kent verschillende afspraken, van huis uit en afhankelijk van vele factoren zoals bijvoorbeeld leeftijd, cultuur en gezinssituatie. Door deze verschillende kaders te bespreken met de kinderen horen wij elkaars ideeën erover aan. Het kring gesprek is daar een uitstekend moment voor. Ook bij conflicten voeren de pedagogisch medewerkers gesprekken met de kinderen over normen en waarden. De kinderen worden hierin ook gehoord. Wat mag, wat niet – en waarom? Wat spreken we met elkaar af? Hoe jonger de kinderen zijn, hoe eenvoudiger de afspraken zijn en hoe meer oefening het vraagt om deze te volgen. Voor de baby's kunnen afspraken zijn: zitten tijdens de maaltijd, aaien en zacht voelen (in tegenstelling tot slaan en meppen). Voor peuters kunnen regels zijn: iedereen mag meedoen, we wachten op onze beurt. De naschoolse opvang kennen regels zoals: we lopen en praten zacht, we sluiten niemand buiten en hoe je omgaat met spullen.

Vanaf de peuterleeftijd corrigeren kinderen elkaar vaak en graag, als de afspraken eenmaal gemaakt zijn. Kinderen zijn onderling uitstekende bewakers van de gemaakte afspraken om de normen en waarden in stand te houden.

De pedagogisch medewerker is echter de drager van normen en waarden. De volwassene handelt als voorbeeld en de kinderen kopiëren het gedrag. Dat betekent niet dat volwassenen niet van de kinderen kunnen leren. Door open te staan voor de logica en emoties van kinderen kan een ander besef ontstaan over regels, normen en waarden. Nieuwe afspraken kunnen gemaakt worden door dit proces.

Wanneer kinderen buiten de groep dreigen te vallen, bijvoorbeeld door negatief gedrag die de geldende normen en waarden overstijgt, is het de rol van de pedagogisch medewerker om het kind te zien en begrijpen. Wanneer en waarom toont het kind dit gedrag? Kan het voorkomen worden door in te grijpen in bepaalde situaties? Hoe kijkt de ouders en eventueel leerkrachten hier tegen aan? Wat vindt het kind er zelf van? Door waar te nemen en het bespreekbaar te maken worden kinderen serieus genomen en werken we samen aan de oplossing, waarin het kind integer benaderd wordt.

Het vieren van feesten en het houden van rituelen is een belangrijke manier om normen en waarden over te dragen. Omdat Buitenkans Kinderopvang nieuw is worden eigen feesten en rituelen geboren in de groepen, na een verloop van tijd. Wij staan wel stil bij de omgeving en geven aandacht aan feesten en rituelen die de kinderen bezig houden, zoals bijvoorbeeld geboorte, dood, huwelijken, feestdagen en jaargetijden.

Als duurzame opvang hebben wij veel respect voor natuur en milieu. Deze normen en waarden dragen wij graag heel bewust over op de kinderen. Samen ontdekken wij hoe de natuur werkt en dat wekt respect en liefde voor alles wat groeit en leeft.

1.5 Bijzonderheden en opvallend gedrag

Een rol van de pedagogisch medewerkers is het signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling en het observeren van opvallend gedrag. Doordat de pedagogisch medewerkers bij Buitenkans zeer ervaren zijn in hun vak, kunnen zij relativiseren en objectief waarnemen. Bovendien zijn de medewerkers getraind in het signaleren en bespreekbaar maken van bijzonderheden en signalen.

Als kinderen opvallend, onbekend of onverklaarbaar gedrag vertoont, wordt in eerste instantie collegiaal overleg gevoerd. De directeur ondersteunt de pedagogisch medewerkers wanneer er sprake is van bijzonderheden. De bijzonderheden worden tijdens het groepsoverleg besproken en vastgelegd.

Daarna wordt overleg gepleegd met de ouders. Indien wenselijk kan de directeur hier ook bij aanwezig zijn. Samen zoeken wij naar de juiste weg om het kind op de beste manier hierbij te begeleiden, eventueel in overleg met de huisarts of GGD. De Meldcode Kindermishandeling en Huiselijk geweld bevat ook een sociale kaart, waar de instanties in de buurt opgenomen zijn die benaderd kunnen worden wanneer doorverwijzing nodig is. Bij het ouder-kind centrum van de GGD is een speciaal contactpersoon voor de kinderopvang, waar contact mee wordt opgenomen indien er sprake is van bijzonderheden en wanneer ouders behoefte hebben aan doorverwijzing vanuit de opvang.

Bij kinderen die moeite hebben met de ontwikkeling van bepaalde competenties heeft de pedagogisch medewerker ook een versterkende rol. Zij begeleiden kinderen en door te zien en horen, begrijpen zij wanneer en waarom dit voorkomt. In overleg met de ouders (en waar nodig overige instanties) wordt het kind verder op weg geholpen met deze vaardigheden.

2. Werkwijze, omvang en opbouw

Bij Kinderopvang Buitenkans wordt gewerkt naar de pedagogische visie, uitgangspunten en doelen, zoals boven omschreven. Wij hanteren een globale ritme om de kinderen een veilige basis te bieden. Hoe deze dagindeling er globaal uit ziet en hoe de groepen ingedeeld zijn wordt in dit hoofdstuk uitgelegd.

2.1 Dagindeling

Voor het kinderdagverblijf:

8-9:30	De kinderen worden ontvangen. Er is ruimte voor een gezellige ontmoeting tussen de kinderen onderling en met de medewerkers en voor uitgebreid afscheid van de ouders.
9:30	Kring gesprek met een stukje fruit. De kinderen en medewerkers voeren een gesprek dat vorm geeft aan de dag. De medewerkers luisteren naar wat de kinderen te vertellen hebben en begeleiden het gesprek indien nodig.
10:00	Activiteiten binnen of buiten. De kinderen worden vaak in groepjes opgedeeld. Op deze manier kunnen er meerdere activiteiten gelijktijd plaats vinden. Er is bijna altijd een activiteit buiten.
11:30	Warm eten. De kinderen helpen soms mee met de nodige voorbereidingen. De warme maaltijd is aanleiding tot een goed gesprek over het eten.
13-15	De meeste kinderen slapen. Kleine baby's die twee of drie keer per dag slapen, hebben hun eigen ritme.
15:30	We nemen de dag door tijdens een tussendoortje. Eventueel komen we terug op de ochtend activiteiten.
17-18:30	De kinderen worden weer opgehaald. Er is tijd voor overdracht van de medewerkers naar de ouders over belangrijke zaken.

Omdat de openingstijden van het kinderdagverblijf 10,5 uur per dag is, werken de pedagogisch medewerkers in verschillende diensten. Hierdoor zijn niet alle pedagogisch medewerkers aanwezig als de kinderen worden gebracht en gehaald.

Voor de buitenschoolse opvang op schoolvrije dagen:

- 8:30-9:30 Op schoolvrije dagen brengen de ouders hun kinderen naar de opvang. De kinderen worden warm ontvangen en nemen afscheid van de ouders.
- 9:30 We voeren een kringgesprek. Er is fruit, water en thee beschikbaar voor de kinderen. We nemen de planning voor de schoolvrije door met de kinderen. Vaak is de planning al eerder gemaakt door de pedagogisch medewerkers aan de hand van wat de kinderen bezig houdt of aan de jaargetijden of andere factoren.
- 12 Er wordt warm gegeten. De kinderen hebben meegeholpen met bijvoorbeeld zaaien, oogsten, koken en andere voorbereidingen. We praten over interessante dingen die met eten te maken heeft of bijvoorbeeld met waar we mee bezig zijn. De kinderen helpen mee met opruimen na het eten.
- 15:30 We eten wij een gezond tussendoortje. De kinderen helpen mee met opruimen na het eten.
- 17-18:30 We proberen de dag samen door te nemen voor dat de kinderen worden opgehaald. Wanneer de kinderen worden opgehaald is er overdracht naar de ouders over belangrijke zaken.

Tussen de vaste momenten worden er activiteiten ondernomen. Soms met de hele groep en soms in kleinere groepen. Deze activiteiten vinden zowel binnen als buiten plaats, maar vrijwel altijd bij of dichtbij de opvang. Uitstapjes gebeuren alleen als uitzondering. Alle kinderen komen minimaal een keer per dag buiten.

Voor de buitenschoolse opvang op reguliere dagen:

- 14-14:30 De kinderen worden van de verschillende scholen opgehaald door de pedagogisch medewerkers. Voor dat iedereen terug is, spelen de kinderen die er al zijn binnen of buiten.
- 15:15 We voeren een kringgesprek en eten een gezond tussendoortje. De kinderen helpen mee met voorbereidingen en het opruimen na het eten.
- 16:15 Aan de hand van gesprekken en observaties bepalen de pedagogisch medewerkers wat voor activiteiten er worden aangeboden die bij de kinderen en de jaargetijden en overige omstandigheden aansluiten. Er worden vaak meerdere activiteiten aangeboden en kinderen kunnen vaak kiezen waar ze aan meedoen. We beginnen wel altijd buiten, zodat ieder kind in ieder geval een keer buiten komt tijdens de opvang.
- 18-18:30 We proberen de dag samen door te nemen voor dat de kinderen worden opgehaald. Wanneer de kinderen worden opgehaald is er overdracht naar de ouders over belangrijke zaken.

2.2 Omvang en opbouw van de groepen

Buitenkans Kinderopvang heeft twee groepen op het kinderdagverblijf en twee groepen op de buitenschoolse opvang.

Er is een babygroep voor kinderen van 10 weken tot 2 jaar oud. In deze groep is er plek voor maximaal 9 kinderen. Er is een peutergroep voor kinderen van 2-4 jaar oud. Hier is plek voor maximaal 14 kinderen. In uitzonderingsgevallen kunnen er 16 peuters opgevangen worden. Dit wordt in overleg met de oudercommissie van tevoren gepland.

Op de buitenschoolse opvang is er een groep met maximaal 20 kinderen per dag van 4 tot 12 jaar. De tweede groep heeft plek voor 10 kinderen per dag voor kinderen van 4 tot 7 jaar.

Op dagen dat er meer dan 20 kinderen zijn, worden de kinderen in twee verschillende groepen geplaatst. De 10 jongste kinderen zijn dan geplaatst in de kleinste groep. Dit is uit pedagogisch oogpunt, omdat de jongere kinderen meer geborgenheid nodig kunnen hebben en baat hebben bij een kleinere groep.

Op dagen dat er 20 of minder kinderen zijn, zijn alle kinderen in een groep geplaatst. Dit wil niet betekenen dat alle 20 kinderen alles samen doen. Ook deze dagen wordt de groep vaak verdeeld, bijvoorbeeld tijdens het eet-moment.

De kinderen delen alle groepsruimtes met elkaar. De groep jongste kinderen eten samen met hun pedagogisch medewerker in de woonkeuken. De kinderen zullen vaak activiteiten verrichten samen met leeftijdsgenoten in de eigen groep, maar het kan ook gebeuren dat kinderen van beide groepen kunnen kiezen uit dezelfde activiteiten. Op dat moment wordt afgeweken van de vaste groep, zie beneden.

Alle kinderen hebben een vaste groep, met vaste leeftijdsgenoten en eigen pedagogisch medewerkers. Dit wordt de kinderen duidelijk gemaakt door dat zij tijdens het eet-moment aan tafel zitten met de vaste groepsgenoten en medewerkers.

De Wet Kinderopvang schrijft voor hoe veel kinderen de pedagogisch medewerkers mogen opvangen tegelijkertijd. Zie meer informatie hierover in hoofdstuk 3.1.1; beroepskracht-kind ratio.

2.3 Het verlaten van de vaste groep

De Nederlandse wet schrijft voor dat de situaties waarbij de kinderen de basisgroep verlaten, vastgelegd moeten zijn in het pedagogisch beleid.

Door dat Buitenkans Kinderopvang een kleine opvang is, werken de groepen heel nauw samen. Alle groepen grenzen aan de grote hal, die door de speelfunctie de kinderen met elkaar verbindt. De kinderen zijn hierdoor bekend met kinderen en medewerkers uit andere groepen. Desalniettemin is het van belang dat de vaste groepen een veilige basis vormen voor de kinderen. Hoe jonger het kind, hoe belangrijker dit is. Op de vaste groep voelen de kinderen zich thuis, het opzoeken van andere ruimtes of het spelen op de buurgroep gebeurt als gerichte activiteit of in uitzonderingssituaties.

In de onderstaande situaties verlaten kinderen hun eigen groepsruimte en maken zij gebruik van andere ruimtes of hebben zij te maken met andere pedagogische medewerkers. Hierbij kan de maximale omvang van de stamgroep tijdelijk worden losgelaten. Het verplicht aantal beroepskrachten blijft dan wel van kracht, toegepast op het totaal aantal aanwezige kinderen.

- Eten of eten maken in de woonkeuken
- Buitenspelen op de eigen speelplaats
- Werken in het atelier, moestuin of houtwerkplaats
- Spelen in de hal
- Dans, theater en bewegingsspelletjes in de ruimte van de buitenschoolse opvang
- Activiteiten, binnen en buiten
- Uitstapjes op het terrein van het naastgelegen Stadslandbouwproject

- Het slapen in de slaapkamer
- Het spelen in de pauzetijd van de medewerkers
- Gedurende de schoolloze dagen van de BSO

Op sommige momenten en dagen, kunnen twee groepen worden samengevoegd. Van ieder groep is dan één pedagogisch medewerker aanwezig, zodat alle kinderen een vaste pedagogisch medewerker heeft. Dit gebeurt vooral op momenten waarop er weinig kinderen zijn, zodat de pedagogisch medewerkers samen kunnen werken in plaats van dat zij beide alleen werken. Het kinderdagverblijf wordt niet samengevoegd met de BSO.

Tijdens de lunchpauze van de medewerkers spelen de kinderen die wakker zijn van beide kinderdagverblijfgroepen samen onder begeleiding van één pedagogisch medewerker. Ook de kinderen van de buitenschoolse opvang worden in de pauzetijd door één pedagogisch medewerker begeleid op schoolvrije dagen. Op andere dagen hebben de BSO medewerkers geen pauze.

2.4 Het wennen

Bij aanvang van de opvangperiode is er sprake van wennen. Het kind en de ouders zijn nieuw op de groep en daar wordt rekening mee gehouden. In overleg met de ouders bepalen de pedagogisch medewerkers hoe het wenschema wordt opgebouwd. De tijd dat het kind op de opvang doorbrengt wordt tijdens het wennen steeds opgebouwd. Vanwege leeftijd, persoonlijkheid, thuis situatie en andere factoren is het wennen voor ieder kind individueel.

Tijdens het intake gesprek wordt een wenschema gemaakt en dit wordt dagelijks geëvalueerd tijdens het wennen. Indien nodig wordt het wenschema bijgesteld. Het welbevinden van het kind is hierin leidend.

Bij de overgang van baby- naar peutergroep wordt geen wenschema gehanteerd. Doordat de groepen naast elkaar liggen en nauw verbonden zijn, zijn alle kinderen bekend met de andere groep en de medewerkers. Wij spreken wel af met de ouders wanneer het kind overgaat naar de peutergroep en bouwen de aanwezigheid op de peutergroep steeds op gedurende een tijdsbestek van een of twee weken. Hierin is ook het welbevinden van het kind leidend.

Op de BSO wordt het kind en de ouders uitgenodigd om, voorafgaand de eerste opvangdag, langs te komen op de opvang. We laten de ruimtes zien en het kind kan kennismaken met de leeftijdsgenoten. Ook de Stint waar kinderen mee worden opgehaald uit school wordt bekeken en er kan een proefrit worden gemaakt. Het wennen wordt verder niet opgebouwd na de eerste opvangdag. We hebben wel contact met de ouders en vragen ouders om het kind vroeg te komen halen als het kind daar behoefte aan heeft de eerste tijd.

2.5 Extra dagen en ruildagen

Bij Buitenkans Kinderopvang kunnen ouders gebruik maken van extra opvangdagen, buiten de dagen die contractueel zijn vastgelegd. Deze dagen worden apart in rekening gebracht.

Er is ook mogelijkheid tot het ruilen van dagen, binnen twee weken. Dit kan bijvoorbeeld als het kind ziek is geweest of vanwege andere redenen afwezig is.

Het ruilen van dagen en het afnemen van extra dagen, is alleen mogelijk indien de beroepskracht-kind ratio het toelaat, zie hoofdstuk 3.1.1. De pedagogisch medewerker maakt afspraken met de ouders omtrent het ruilen of extra dagen.

Er worden geen extra pedagogisch medewerkers ingezet vanwege extra dagen of ruilen van dagen. Het is niet mogelijk om een sluitingsdag te ruilen met een andere dag.

3. Personeel

Het personeel bij Buitenkans Kinderopvang is met grote zorgvuldigheid gekozen en voldoet aan alle wettelijke eisen en aan hoge toelatingscriteria.

3.1 Pedagogisch medewerkers

De pedagogisch medewerkers beschikken over een diploma dat vereist is voor het werken in de kinderopvang (conform de CAO Kinderopvang, minimaal MBO3 niveau). In uitzonderingsgevallen kan ook gewerkt worden met Pedagogisch Medewerkers in Opleiding (PMIO). Dit is alleen het geval wanneer een sollicitant beschikt over een relevant HBO of universitair diploma en over veel werkervaring in de kinderopvang, maar wanneer deze nog geen MBO3 diploma heeft, conform de CAO Kinderopvang.

Alle medewerkers beschikken over een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) die continue gescreend wordt door de overheid. Er wordt bewust gewerkt met pedagogisch medewerkers die veel ervaring hebben in het werken met kinderen en die de pedagogische visie van Buitenkans Kinderopvang onderschrijven en de theorie en praktijk met elkaar kunnen verbinden.

3.1.1 Beroepskracht-kind ratio en afwijkingen

Volgend de Wet Kinderopvang, mogen de pedagogisch medewerkers voor een maximale hoeveelheid kinderen tegelijkertijd zorgen. Deze beroepskracht-kind ratio (BKR) is vastgelegd in overleg met de Brancheorganisatie Kinderopvang en de belangenvereniging van ouders; BOinK. De ratio wordt dagelijks gehanteerd. Als hulpmiddel hierbij hanteren wij het rekeninstrument van de ministerie van ZSW, dat beschikbaar is op <http://1ratio.nl>

Bij een groep met kinderen van 0-2 jaar geldt dat één pedagogisch medewerker maximaal 5 kinderen tegelijkertijd mag opvangen. Twee pedagogisch medewerkers mogen samen 9 kinderen tegelijkertijd opvangen. Hierbij geldt ook dat er niet te veel kinderen mogen zijn tussen 0-1 jaar. (Met één p.m. max. 3 en met 2 p.m. max. 5 kinderen onder 1 jaar).

Bij een groep met kinderen van 2-4 jaar geldt dat twee pedagogisch medewerkers samen maximaal 16 kinderen mogen opvangen, en alleen mag één pedagogisch medewerker dus 8 kinderen opvangen.

Bij een groep met leeftijden van 4-12 jaar geldt dat één pedagogisch medewerker maximaal 10 kinderen mag opvangen. Twee pedagogisch medewerkers mogen maximaal 20 kinderen opvangen.

De berekening telt alleen het aantal daadwerkelijk aanwezige kinderen en de leeftijd per aanwezig kind telt mee in de berekening. Er mag volgens de Wet Kinderopvang onder bepaalde voorwaarden worden afgeweken van de BKR. De maximale tijdsduur van de afwijking, mag per dag niet meer dan 3 uur zijn. Dit mag niet 3 aaneengesloten uren zijn. Bij Buitenkans Kinderopvang wordt in de volgende situaties afgeweken van de BKR:

Op het kinderdagverblijf:

- Wanneer er meer dan het toegestane aantal kinderen per groep aanwezig zijn in de ochtend, tussen 8-9:30 uur. De tweede pedagogisch medewerker op de groep begint om 9:30, vanaf dat moment is de BKR regulier.

- Wanneer er meer dan het toegestane aantal kinderen per groep aanwezig zijn in de middag, na 16:30 uur. Vanaf het moment dat er zoveel kinderen zijn opgehaald, dat het aantal weer goed is, is de BKR wederom regulier.
- In de lunchpauze van de medewerkers, wanneer er meer dan 5 of 6 kinderen wakker zijn. Deze kinderen spelen dan samen onder toezicht van één pedagogisch medewerker.

Op de buitenschoolse opvang:

- Op schoolloze dagen, wanneer er meer dan 10 kinderen aanwezig zijn, in de ochtend tussen 8:30-9:30 uur.
- Op schoolloze dagen, wanneer er meer dan 10 kinderen aanwezig zijn, in de middag tussen 17:30-18:30, als één pedagogisch medewerker alleen werkt gedurende deze tijd.
- Tijdens de lunchpauze van de pedagogisch medewerkers op schoolloze dagen, indien er met twee pedagogisch medewerkers wordt gewerkt.

Tijdens de afwijking van de BKR worden de pedagogisch medewerkers ondersteund door het overig personeel, zie beneden.

3.2 Overige ondersteuning

Bij Buitenkans Kinderopvang worden de pedagogisch medewerkers ondersteund in hun werk door een aantal overige medewerkers.

De directeur van Buitenkans is dagelijks aanwezig, of binnen 15 minuten ter plaatse.

De facilitair medewerker, is 3 dagen per week aanwezig en kan ook ten alle tijden binnen 15 minuten ter plaatse zijn.

De kok/huishoudelijk medewerker van Buitenkans werkt 3 dagen per week en is de hele dag aanwezig. De kok is tevens gediplomeerd pedagogisch medewerker en mag dus ook voor de kinderen zorgen of invallen op de groepen.

Er zijn ook stagiaires aanwezig. Zij volgen de Beroeps Opleidende Leerweg (BOL). De stagiaires worden opgeleid in het uitoefenen van het vak van pedagogisch medewerker of volgen een andere relevante opleiding. De directeur en/of pedagogisch medewerkers begeleidt de stagiaires bij de opdrachten die zij vanuit de opleiding moeten volgen. De stagiaires werken 'boventallig' op de groep en werken samen met de gediplomeerde pedagogisch medewerkers. De verantwoordelijkheid ligt altijd bij de pedagogisch medewerkers. Alle stagiaires beschikken over een VOG en een praktijkovereenkomst. 2^e jaars stagiaires mogen ook op hun eigen groep invallen, bij ziekte en afwezigheid van de vaste pedagogisch medewerkers. Of daar gebruik van wordt gemaakt, is afhankelijk van de capaciteiten van de stagiaire en de omstandigheden op dat moment. De directeur bepaalt of een stagiaire mag invallen en legt dit schriftelijk vast.

Bij ziekte of afwezigheid van de pedagogisch medewerkers wordt gewerkt met invalkrachten. Bij Buitenkans Kinderopvang werken wij met onze eigen invalkrachten, die bekend zijn met ons werkwijze en met de kinderen en ouders. Alle invalkrachten beschikken over een VOG en een geldig diploma (voor zover het geen stagiaires zijn).

3.3 Vier ogen principe

Vanaf 1 juli 2013 is het "vier ogen principe" verplicht voor de kinderopvang. Dit houdt in dat er altijd een andere volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren met de

beroepskracht. Het vier ogen principe is bedoeld om de veiligheid in de kinderopvang te vergroten.

Bij Buitenkans Kinderopvang zijn er altijd minimaal twee medewerkers aanwezig in het pand. In de ochtend, wanneer een pedagogisch medewerker alleen op de groep werkt, is de directeur altijd aanwezig. Zij houdt dan actief toezicht door soms op de groep te blijven waar ze alles kan zien en soms op kantoor of in de keuken, waaruit zij alles kan horen.

In de middag als een pedagogisch medewerker alleen werkt in het kinderdagverblijf is ook een pedagogisch medewerker van de BSO aanwezig. Op het moment dat er met inval wordt gewerkt op een van de groepen, blijft de directeur of de medewerker technische dienst ook tot dat alle kinderen zijn opgehaald, om extra toezicht te houden en hulp te verlenen waar nodig.

Wanneer de BSO medewerker alleen werkt met de kinderen staan de deuren van de BSO ruimtes open. De directeur heeft dan toezicht en kan alles horen vanuit kantoor. De pedagogisch medewerkers maken het een gewoonte om bij elkaar te kijken, vooral tijdens momenten wanneer men alleen werkt.

In alle kozijnen (behalve bij de WC) zitten glas, zodat de groepen ook vanuit de hal zichtbaar zijn. Tussen de twee groepsruimtes van het kinderdagverblijf is een kijkraam, zodat de pedagogisch medewerkers elkaar kunnen zien zonder de ruimte te verlaten. Er is ook een kijkraam via binnen en een groot raam naar buiten in het atelier. Het atelier bevindt zich in een aangrenzend pand, waar ook andere bedrijven zijn. Er zijn dus altijd mensen in de nabijheid die de het atelier kunnen zien en horen wanneer er activiteiten plaats vinden.

In de slaapkamer kozijn zit ook glas. Ook is er een babyfoon aan in de slaapkamer, die aanstaat wanneer er kinderen in de slaapkamer zijn.

Pedagogisch medewerkers mogen zich wel op de buitenspeelplaats en op het terrein van de omliggende stadslandbouwproject alleen bewegen met een groepje kinderen. Vanuit de BSO groepsruimte en keuken is er direct toezicht op de buitenplaatsen. Op het terrein van het stadslandbouwproject zijn bijna altijd mensen aanwezig, die mee kunnen kijken en luisteren op het terrein.

Tijdens momenten waarop de pedagogisch medewerker alleen werkt met een groep kinderen worden zij vaak ondersteund door het overig personeel, zie boven. Ook bijvoorbeeld tijdens de pauze van collega's, wordt de medewerker ondersteund door de directeur en overig personeel wanneer deze aanwezig zijn.

3.4 Interactie vaardigheden

Het Nederlandse Consortium Kinderopvang Onderzoek (NCKO) brengt sinds 2002 de kwaliteit van de Nederlandse kinderopvang in kaart. Volgens het NCKO zijn de vaardigheden van de pedagogisch medewerkers van uiterst belang voor de kwaliteit van de opvang. Buitenkans Kinderopvang is het hiermee volledig eens.

Er zijn 6 interactie vaardigheden in kaart gebracht die aangeven in hoeverre de pedagogisch medewerkers in staat zijn om aan de behoeftes van de kinderen te voldoen en daardoor ook de kwaliteit te garanderen van de opvang. Hier wordt ook aangegeven hoe wij deze vaardigheden interpreteren.

- **Sensitieve Responsiviteit**
De mate waarin de pedagogisch medewerker de signalen van het kind oppikt en hierop reageert. Dit is het zien, horen en aanvoelen van de behoeftes van de

kinderen en hierop inspelen op de juiste manier. Vooral bij jonge kinderen is deze vaardigheid van zeer groot belang.

- **Respect voor Autonomie**
De pedagogisch medewerker geeft ruimte aan het kind en stimuleert de kinderen en de groep om op eigen wijze bezig te zijn met het leren en groeien. De pedagogisch medewerker ziet de pedagogische waarde van de dynamiek tussen de kinderen onderling en respecteert de capaciteiten en behoeftes van ieder kind.
- **Structureren en Grenzen stellen**
De pedagogisch medewerker structureert de omgeving, zodat de kinderen die optimaal kunnen benutten. Dit geldt voor de fysieke ruimte, de activiteiten en andere situaties. Tevens weet de medewerker duidelijk te maken aan de groep wat de kaders zijn waarin de kinderen zich mogen bewegen (regels en afspraken).
- **Praten en Uitleggen**
De mate en manier van communicatie met de kinderen, zodat alle kinderen (ongeacht leeftijd) zich begrepen voelen en ook begrijpen wat er bedoeld wordt. Het uitleggen gebeurt niet alleen met woorden, maar ook met lichaamstaal en andere acties, zoals bijvoorbeeld plaatjes en liedjes.
- **Ontwikkelingsstimulering**
De mate waarin de pedagogisch medewerker elk kind optimaal weet te stimuleren om zich te ontwikkelen, met respect voor ieder kind zijn eigen proces. Belangrijk hierin is het zien en horen van het kind, zodat de fases en behoeftes goed waargenomen worden.
- **Begeleiden van interacties**
De pedagogisch medewerker ziet en ondersteunt de interactie tussen de kinderen, met respect voor autonomie. De pedagogisch medewerker herkent de pedagogische waarde van deze interactie en houdt zich op de achtergrond wanneer mogelijk, zodat de begeleiding op subtiele wijze plaats vindt, zonder dat het proces gestoord wordt.

Deze interactievaardigheden zijn een constant onderwerp van gesprek tijdens individuele begeleiding en groeps gesprekken. De pedagogisch medewerkers worden waar nodig begeleidt en gestimuleerd om deze (en andere) vaardigheden te verdiepen en verbreden.

4. Veiligheid en gezondheid

Buitenkans Kinderopvang voldoet aan de formele veiligheidseisen zoals die door de overheid aan de kinderopvang gesteld worden.

- Alle personeelsleden hebben een BHV (Bedrijfshulpverlening) diploma.
- Wat betreft de veiligheid en gezondheid van de kinderen zijn onze medewerkers gebonden aan de werkinstructies en richtlijnen zoals deze geformuleerd staan in ons kwaliteitshandboek. Dit beleid is ter inzage op onze website (deels) en op het kantoor (geheel).
- Er wordt een registratie bijgehouden van ongevallen en verbeteracties.
- Er wordt een registratie bijgehouden van klachten en oplossingen.
- Wij hanteren een Meldcode voor Huiselijk geweld en Kindermishandeling.

- Eén keer per jaar worden er Risico Inventarisaties Veiligheid (RIV) en Gezondheid (RIG) uitgevoerd door de directie. Hierbij wordt geïnventariseerd welke risico's kinderen lopen binnen de kinderopvang en welke maatregelen er genomen moeten worden om die risico's te verkleinen. Op basis van de uitkomsten van deze inventarisaties wordt er een plan van aanpak gemaakt met verbeteracties.
- De Inspectie Kinderopvang van de GGD controleert of de veiligheid en gezondheid van de kinderen voldoende gewaarborgd worden door middel van inspectiebezoeken. Hiervan wordt een rapport opgemaakt die ingezien kan worden via www.landelijkregisterkinderopvang.nl en op onze website. Tevens staat het laatste rapport op onze website, zodat ouders altijd inzage hebben.

4.1 Calamiteiten

Het komt nooit voor dat er één pedagogisch medewerker alleen in het pand aanwezig is. Naast de pedagogisch medewerkers zijn er ook een aantal dagen in de week ondersteunend personeel aanwezig in het pand, zoals de directie, kok, medewerker technische dienst en stagiaires.

Er zijn altijd minimaal twee medewerkers aanwezig tijdens de openingstijden, zodat in het geval van calamiteiten een van deze medewerkers met een kind mee kan naar bijvoorbeeld de huisarts of het ziekenhuis.

In het geval dat één pedagogisch medewerker van het kinderdagverblijf in de ochtend om 8 uur alleen opent, is de directeur of medewerker technische dienst ook aanwezig. De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf en de buitenschoolse opvang zijn beide tot 18:30 aanwezig en er wordt met minimaal twee mensen afgesloten aan het einde van de dag.

Als calamiteiten zich voordoen tijdens de pauze van een medewerker, wordt deze gebeld om terug te komen, indien zij niet aanwezig is in het pand. Omdat het terrein afgelegen is, is de kans groot dat de medewerkers zich tijdens de pauze nabij de opvang bevinden.

In geval van calamiteiten wordt de directeur van Buitenkans Kinderopvang direct op de hoogte gesteld. Indien zij niet aanwezig is in het pand, is zij binnen 15 minuten ter plaatse. De medewerker technische dienst is achterwacht van de directeur en kan binnen 15 minuten ter plaatse zijn. Gedurende langere vakanties wordt een waarnemende locatiemanager aangesteld om deze taak van de directeur waar te nemen.

Het calamiteitenprotocol is onderdeel van het kwaliteitshandboek, ter inzage op kantoor.

5. Oudercontacten

Het contact met de ouders (waar ouders staat, wordt ook andere wettelijke verzorgers bedoeld) van de kinderen is van onschatbare waarde. Alleen door met ouders te praten en ouders goed te informeren, kan een vertrouwensrelatie ontstaan. Buitenkans Kinderopvang pleit voor volledige openheid en zien ouders als een waardevolle bron van informatie en ondersteuning in ons werk. Wij doen een beroep op ouders om betrokken te zijn bij de opvang van hun kinderen.

Het contact met de ouders verloopt op verschillende manieren. Er is dagelijks een mondelinge overdracht over het welbevinden van het kind. Op het kinderdagverblijf gebeurt dit in de ochtend en in de middag bij het brengen en halen van de kinderen.

Bij de buitenschoolse opvang is de overdracht bij het ophalen. Als grote kinderen zelfstandig naar huis mogen, nemen wij telefonisch contact op met de ouders om deze overdracht te geven.

Er is een informatiebord met praktische informatie in de hal. De pedagogisch medewerkers maken het ook zichtbaar voor ouders waar de kinderen mee bezig zijn, door de documentatie van activiteiten op wanden in de hal en op de groep.

De directie verstuurt regelmatig digitale nieuwsbrieven naar alle ouders en houdt sociale media en de website bij.

Met nieuwe ouders houdt de pedagogisch medewerker van de groep minimaal 2 weken voor de aanvangsdatum van het kind een intakegesprek. De ouders worden geïnformeerd over alle aspecten van de opvang en kunnen vragen stellen en kennis maken met de groep. De pedagogisch medewerker stelt vragen om zo veel mogelijk van de ouders over het kind te weten te komen. Wij maken afspraken over wendagen en andere belangrijke zaken.

Bij het intakegesprek worden ouders gewezen op de website, waar ons pedagogisch beleid te vinden is. Indien wenselijk krijgen ouders ook beleid op papier mee.

Jaarlijks worden er oudergesprekken gepland. Wij vertellen in dat gesprek hoe het met het kind op de kinderopvang gaat en vragen naar de ervaring van de ouders. Het oudergesprek is niet verplicht, maar als de pedagogisch medewerkers een sterke wens hebben om een gesprek te voeren, bijvoorbeeld in verband met opvallend gedrag, zullen zij de ouders hierover informeren. Indien de pedagogisch medewerkers zich zorgen maken om het kind, worden de ouders meteen ingelicht en gevraagd voor een gesprek om dit te bespreken.

Als er behoefte is aan meer dan een oudergesprek per jaar, is het altijd mogelijk om de frequentie te verhogen.

In overleg met de oudercommissie worden er jaarlijks een of meerdere ouderavonden gepland. Er zijn ook andere feestelijke bijeenkomsten waarvoor ouders ook worden uitgenodigd.

5.1 Oudercommissie

De oudercommissie van Buitenkans Kinderopvang is van onmisbare waarde en vormt de vertegenwoordiging van ouders naar de directie van de opvang over een aantal formele zaken. De oudercommissie heeft een wettelijke advies- en instemmingsrecht op een aantal punten.

In het oudercommissiereglement van Buitenkans Kinderopvang staan de rechten en plichten van de oudercommissie beschreven. Buitenkans Kinderopvang betreft ook graag de oudercommissie bij de ontwikkeling van de opvang.

De oudercommissie bestaat uit minimaal drie en maximaal zeven leden.

5.2 Klachtenprocedure

Als ouders ontevreden zijn of klachten hebben, vinden wij het zeer prettig als zij in eerste instantie contact opnemen met de pedagogisch medewerker op de groep. Wij verwelkomen klachten en meldingen van onvrede, omdat wij geloven dat deze de kwaliteit van de opvang kunnen verbeteren.

De directeur van Buitenkans Kinderopvang wordt door de pedagogisch medewerker altijd op de hoogte gesteld van klachten of onvrede. De directeur neemt altijd contact op met de ouder na een klacht of melding om na te gaan of deze naar tevredenheid is opgelost.

Ook wordt er een (anonieme) registratie bijgehouden over klachten, onvrede en de geboden oplossingen.

De oudercommissie kan ook namens meerdere ouders een gezamenlijke klacht indienen bij de directie van Buitenkans Kinderopvang. Dit betreft dan overkoepelende zaken en niet individuele gevallen.

Ouders en de oudercommissie hebben ook altijd het recht om direct een klacht in te dienen bij de onafhankelijke Geschillencommissie, waarbij Buitenkans Kinderopvang aangesloten is, www.degeschillencommissie.nl.

De klachtenregeling van Buitenkans Kinderopvang is opgenomen in het kwaliteitshandboek, ter inzage op de website en kantoor.

Tot Slot

Buitenkans Kinderopvang is een kleine organisatie volop in ontwikkeling. In het beginsel zijn de pedagogisch medewerkers nieuw onder elkaar en de kinderen ook. Naarmate wij elkaar beter leren kennen wordt de werkwijze in de praktijk duidelijker. Er ontstaan rituelen, gewoontes en structuren. Deze zijn veelal afkomstig van het werk met de kinderen, die dus ook grote invloed hebben op de werkelijke situatie. Ook ouders zullen in het begin veel kunnen inbrengen, doordat zij actief betrokken worden gemaakt bij de ontwikkelingen van deze nieuwe opvang.

De ruimte, binnen en buiten zijn bij aanvang ook niet af. Met de kinderen en ouders worden onze ruimtes steeds verder ontwikkeld. Ook het stadslandbouwproject, onze directe burens, is in ontwikkeling en zal steeds uitgebreid worden.

Tijdens werkbijeenkomsten en teamvergaderingen, waarin de pedagogisch medewerkers een actieve rol hebben, wordt dit pedagogisch beleid vertaald naar een pedagogische werkwijze. Het pedagogisch beleid wordt benut bij de pedagogische begeleiding van het team. Hiermee wordt voorkomen dat het pedagogisch beleid alleen theorie is, maar ook daadwerkelijk in de praktijk wordt uitgevoerd.

Voorgelegd aan oudercommissie en akkoord per: 9 november 2015.